meile wasto tulid. Nemad näitasid meile kuldsoomuksid, mis liiwa sõmerast oliwad leidnud. Marshall püüdis naljatades neid teelt eksitada ja ütles: „kas arwasite kulda leidwad? Ei ole, wennikesed se kuld, waid üks isesugune iilgaw liiwasõmer, mis siin kohal sagedast sigineb, aga mis midagi ei maksa.“ Üks Indianer, kes mõne aasta eest Alpool-Kaliwornias kullakaewamise tööl oli olnud, kostis julgeste: „Kuld se on ja kullaks jääb!“ — Sesinane kogemata kullaleidmise awalikuks saamine oli meil wäga wasto meelt; meie mõistsime kohe, et töömehed meie salaotsimisest tuult olid saanud. Iljemine kuulin siis, kuida üks kawal Kentuki mees salamahti eemalt meie jälgil oli luurinud, mis meie liiwa sees siblisime; tema tõttas meie järel otsima ja leidis kaa kohe iilgawaid kullasoomuksid, mis sedamaid teistele näitas. Teisel ommikul sõitsin mina koeo taggasi, kogusin ulga töörahwast koko, lasin mitmed riistapuud walmistada ja tõttasin teisel pääwal meestega seltsis jälle jõekaldale. Meie jäime jõekaldale ööseks. Kui pisut ommiko walget koitma tõusis, oli mul juba wiiskümmend meest tööl. Esimest tööd toimetasime nõnda: mulda ja muda wisati labitadega weike ämbrite ja korwide sisse, siis lopputati kergem mulla kõnts pealt ära otsiti kiwid seest wälja ja rapputati järeljäänud peenikesed liiwasõmerad purje riide peale päikese paistel kuiwama; siis puhuti pika putkede läbi liiw riide pealt ära, et raskem kuld aga üksi järele jäi. Nüüd on mul mitmesugused ise-riistapuid kulla-pesemise tarbeks walmistatud,

kus juures enam sada inimest igapääw tööl on, kes priskeste süa saawad ja kolmkord wiina pääwas.““

„Nõnda rääkis mulle kapteen Sutter kulla leidmise lugu. Ehk kül õhto ligi jõudis, siiski ei olnud meil mahti pikemalt senna jääda, waid ruttasime kohe edasi rikust andwa jõekalda poole, et õnne saaksime katsuma. Neljandamal Jaani kuu pääwal õhto eel jõudsime jõekaldale, ja läksime sedamaid tööle; kullajänu ei annud meil puhkamise aega. Igaühel oli weike raud labidas ja pann käes; nõnda astusime jõke, kus wesi sügaw ei olnud, ja akasime kulda kandwat mulda jõest wäljakühweldama. Siis kuiwatasime muda pannide peal tulepaistel ja puhusime mulda üksteise silmi, kunni wiimaks suure rõemuga nägime, et mõni kulla sõmer panni peale jäi. Nõnda olime meie äkitselt õnne jälgile saanud, kus loota wõisime lühikese aea sees rikaks saada. Kohe teisel päwal akasime kõigest wäest tööle ja läks asi meil tük aega wäga hästi toime. Kallist wara wõis igast paigast rohkeste leida; aga pääwad näitasid meil kiire töö juures wäga lühikesed, meie ei jõudnud niipaljo kulda koko koguda, kui süda imustas. — Aegamööda ehitasime kullapesemise tarbeks ühe riistapuu, mis kätki kutsutakse ja misga kullapuhastamine õlpsamalt sigineb, kui käsi tööl. Aga et siin kullamaal kõik tarwitused wäga suures innas seisawad, sellepärast pidime kätki laudade eest 35 rubla õbedat maksma, ja niisama paljo küsis puusep tegemise palka, mis meie

Maa-rahwa Kasuline Kalender 1852. A. 32.